

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2023. október

HÍREK

Tizenötödik alkalommal rendezték meg a Fekete István nyomában című természetismereti és életrajzi terepi akadályversenyt.

2023. október 10-én tizenötödik alkalommal rendezték meg a Fekete István nyomában című természetismereti és életrajzi terepi akadályversenyt. A Baranya megyei Bakócahoz tartozó, egykor Fekete Istvánnak szolgálati lakást biztosító Alsókövesd térségében kialakított Fekete István Emlékösvényen tartott megmérettetésen általános iskolák 7-8. osztályos tanulói vettek részt. A verseny középpontjában az író szellemisége, a magyar táj és a benne élő kétéltű emberek szeretete, valamint Fekete István irodalmi tevékenysége állt.

2007-ben merült fel a gondolat, hogy az író kezdő gazdaság éveinek vidékén, a volt Mailath-uradalom területén, ténylegesen Fekete István nyomában járva vetélkedő szervezésére kerüljön sor, amelyen a diákok az író környékéhez kötődő emlékei mellett a természetvédelemmel, az erdő- és vadgazdálkodással és a természetismerettel kapcsolatos kérdéseket, feladatokat is megoldhatnak.

A sajnálatos járványhelyzet miatt két évre megszakadt sorozat tavaly indult újra, akkor hat résztvevő csapattal, azonban idén már tizennégy egység jelezte vissza részvételi szándékát, így érkeztek diákok Berkesdről, Kaposszekcsőről, Komlóról, Literről, Mindszentgodisáról, Olaszból és Pécsről is.

A megszokottól eltérően borús, kicsit csepergős időjárás mellett lebonyolított versenyen a feladatokat legjobban a Pécsi Szent Mór Iskolaközpont diákjai teljesítették, míg a második és harmadik helyen a Kaposszekcsői Általános Iskola és a Mindszentgodisai Általános Iskola tanulói végeztek.

A verseny szervezőinek (Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Mecsekerdő Zrt., Ajkai Fekete István Irodalmi Társaság, Dombóvári Fekete István Kulturális Egyesület, Országos Magyar Vadászkamara Baranya Megyei Területi Szervezete) reményei szerint a rendezvényt az elkövetkező években is töretlenül sikerül megrendezni, és a gyerekekbe oltani az író örök érvényű felismerését: „Kerestem az utat, a patakot, a nádast, a cserszagú erdőt... és megtaláltam a Hazámat.”

(Szöveg és fotó: Nagy Gábor)

Denevérvédelmi konferenciát tartottak az Ős-Dráva Látogatóközpontban

Az október 13-15-i hétvégén zajlott a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpontban a XIV. Magyar Denevérvédelmi Konferencia, mely a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány közös szervezésében került lebonyolításra.

A tartalmas program keretében az ország összes térségéből és Erdélyből gyűlt össze 40 denevérkutató szakember, akik megvitatták az utóbbi években elvégzett kutatómunkák, denevérvédelmi beruházások és projektek eredményeit. Komoly hangsúlyt kapott a mindennapi denevérvédelem, a lakosság és denevérek közti konfliktusok megoldása, a sérült és kölyök denevérek mentése, de emellett a hazai denevérfajok állományának hosszú távú vizsgálatára kidolgozott monitoring feladatok eddigi eredményeinek megvitatása és a program továbbfejlesztése is.

A két évente megrendezésre kerülő konferencián az Agrárminisztérium munkatársai is jelen voltak, több nemzeti park igazgatóság munkatársaival együtt, így a szakmai állásfoglalások a szabályozói és terepi végrehajtói szinten is közvetlenül eljutottak az illetékes személyekhez. Az elhangzott gyakorlati tapasztalatok, megoldási javaslatok a napi feladatok megoldásában segíthetik a hivatásos természetvédelem dolgozóit.

(Szöveg: Dombi Imre, fotó: Nagy Ágnes)

Facebook oldalunkon további fényképek láthatók az eseményről!

Munkálatok a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen

2026-ban emlékezünk a mohácsi csata ötszázadik évfordulójára. Az évfordulóra való felkészülés jegyében az elmúlt években megkezdődtek a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen a régészeti, antropológiai kutatások, valamint folyamatosan újulnak meg az emlékhelyen található sírjelek.

Az évfordulóra való felkészülés 2023 őszén újabb stádiumba lép. Az emlékhely területére tervezett építési beruházások megkezdése előtt az építkezések helyszínén úgynevezett megelőző régészeti feltárások kezdődnek. Ehhez kapcsolódóan meghatározott terv szerint a növényzet ritkítására, szükség esetén fák kivágására kerülhet sor.

Az emlékhely a munkálatok ideje alatt is nyitva tart, kizárólag a feladatok elvégzése szempontjából érintett területrészek látogatása lesz korlátozva. Ezúton kérjük a látogatók megértését és szíves türelmét, hiszen közös célunk, hogy a mohácsi csata hőseihez méltó helyszín kerüljön kialakításra 2026-ra.

Mura–Dráva–Duna: hatalmas természetvédelmi projekt indult „Európa Amazonasának” újjáélesztésére

2023 októberében elindult az új, EU által társfinanszírozott LIFE RESTORE for MDD projekt a Mura, Dráva és Duna mentén – azon az összefüggő védett területen Ausztriában, Szlovéniában, Horvátországban, Magyarországon és Szerbiában, ahol a világ első, öt országra kiterjedő UNESCO bioszféra-rezervátuma található.

Az öt országban 17 intézmény, köztük a természetvédelmi, vízügyi és erdészeti kezelő szervezetek és regionális közigazgatási szervek, valamint egyetemek és civil szervezetek a WWF Ausztria vezetésével közösen dolgoznak a folyóvízi ökoszisztémák és ártéri erdők természeti állapotának helyreállításán a három folyó mentén, az „Európa Amazonasaként” emlegetett területen.

A projekt keretében a következő öt év során a 17 partnerszervezet közt megoszló, összesen 20 millió eurós költségvetésből 29 folyó menti helyszínen végeznek el szakemberek élőhely-helyreállításokat – a cél 2472 hektár ártéri erdő kialakítása és állapotának javítása, 54 230 méternyi mellékág visszacsatolása, holtágrehabilitációs beavatkozások és 966 000 köbméter hordalék szétterítése új kavics- és homokpadok létrehozására. Ezek az akciók nemcsak értékes élőhelyeket biztosítanak a ritka hal- és madárfajok számára, hanem egészségesebb és a szárazsággal szemben ellenállóbb ártéri erdőket hoznak létre.

A Mura, Dráva és Duna kiterjedt ártéri erdei az egész Duna-medencében a legnagyobbak, így menedéket nyújtanak a kontinentális Európa legnagyobb fészkelő rétisas-állományának, valamint a veszélyeztetett fekete gólyának is. E folyók komplex ökoszisztémái kavics- és homokpadjaikkal, szigeteikkel, holtágaikkal és dús rétjeikkel hihetetlenül gazdag biodiverzitásnak adnak otthont. Emellett évente több mint 250 000 vándormadár megállóhelyeként is szolgálnak. A jól megőrzött ártereknek kulcsszerepük van a tiszta ivóvíz biztosításában és a klímaváltozás következtében egyre növekvő árvizekkel szembeni védekezésben is. Sajnos a folyómedrek korábbi helytelen kezelése, az ártéri erdők túlzott használata és az inváziós fajok terjedése folyamatos fenyegetést jelent ezekre a kulcsfontosságú ökoszisztémákra és az általuk támogatott helyi közösségekre.

A LIFE RESTORE for MDD projekt fontos kiegészítése az Európai Zöld Megállapodásnak, valamint az EU Biodiverzitás Stratégia 2030 és a Természet helyreállításáról szóló EU-rendelet végrehajtásának is lényeges eleme. Emellett jó nemzetközi példa arra, hogy öt ország hogyan tud együtt dolgozni a kulcsfontosságú ökoszisztémák helyreállítása érdekében úgy, hogy a természet és az emberek is jól járjanak.

„A magyarországi folyószakaszokon összesen 7 helyszínen valósítanak meg élőhely-helyreállítást a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartozó Mura-menti Tájvédelmi Körzetben és a Duna–Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. A horvát oldalon és a felsőbb szakaszokon induló beavatkozásokkal együtt ezek mind jelentősen hozzájárulnak a régió fejlődéséhez és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodáshoz” – emelte ki Barina Zoltán, a WWF Magyarország Élő Folyók programjának szakértője.

A Mura, Dráva és Duna mentén 700 km-en, 930 000 hektáron elterülő, UNESCO által kihirdetett bioszféra-rezervátum létrejötté fontos mérföldkő volt a határokon átnyúló természetvédelemben. A LIFE RESTORE for MDD projekt ezt az együttműködést szeretné a következő szintre emelni, megmutatva, hogy a nagy léptékű természet-helyreállítási kezdeményezések hatékony válaszokat tudnak adni olyan globális kihívásokra, mint az élőhely-degradáció, a klímaváltozás vagy a biodiverzitás csökkenése.

*A cikk forrása azonos címmel a WWF oldalán jelent meg, elérhetősége:
<https://wwf.hu/mura-drava-duna-20-millio-euro-europa-amazonasanak-ujjaelesztesere>*

Barlangtól a denevérekig Abaligeten

Az őszi-téli időszakban minden nap 10.00 és 15.00 óra között várja a látogatókat a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság két rendkívül népszerű bemutatóhelye, az Abaligeti-barlang és a Denevérmúzeum. A létesítmények közelében túrázási lehetőség is adott a Denevér tanösvényen.

A Mecsek egyik legismertebb és legnépszerűbb természeti látnivalója az **Abaligeti-barlang**. A barlang az emberi szem számára láthatatlanul, ma is folyamatosan változik. Erről a járat teljes hosszában folyó patak gondoskodik. A barlang jelentős denevérpihenő, a téli időszakban a kis- és nagy patkósdenevérek százai figyelhetők meg. A barlang 466 méter hosszú, kiépített főága gyalogosan, utcai ruhában kényelmesen végigjárható. A mellékágakat a nagyközönség nem, csak kutatók látogathatják. Különleges formájú képződményei közül több nevet is kapott, így látható itt többek között a Pisai ferdetorony, a Flórián-kút, a Kálvária, az Elefántfej, a Karthágó romjai, vagy a Niagara-vízesés. A barlang átlagosan 12 °C fokos hőmérsékletű, klímája a légúti, allergiás és asztmatikus betegségekben szenvedőknek hoz enyhülést. A barlang vezetéssel látogatható, melyek óránként indulnak. Az utolsó vezetés zárás előtt egy órával kezdődik.

A denevérek több ezer éve foglalkoztatják az emberek fantáziáját, de az eltérő kultúrák a világ különböző részein teljesen más módon viszonyulnak hozzájuk. A sarkvidékek kivételével mindenütt élnek denevérek. Mintegy 1000 fajuk ismert, ebből Európában 38 fordul elő rendszeresen. Hazánkban 28 faj él, melyek mindegyike – közöttük 8 faj fokozottan is – védett.

A **Denevérmúzeum** kiállítása informatikai alapú, interaktív eszközökkel segíti a denevérek titokzatos világának megismerését. A látogatók egy kalandos séta közben – házak felett, udvarban, műhelyben járva – gyűjthetnek sok esetben meglepő ismereteket e különleges szárnyas emlősökről. Látványos, minden korosztály számára élményt kínáló installációk mutatják be többek között az ember és a denevér testfelépítése közötti hasonlóságot, a repülő emlősök életmódját és élőhelyeit, a világon elforduló denevérfajok jellemzőit. Nem kevésbé titokzatos a denevérek tájékozódása és táplálékszerzése, amelyről szintén sok érdekességet árul el a kiállítás.

A fokozottan védett Abaligeti-barlang környékén kialakított **Denevér tanösvény** bejárása során a terület természeti és kultúrtörténeti értékeivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A tanösvény bejárásának lehetséges változatai: Nagy kör (13 állomás), úthossz: 5 km, időtartam: 3 óra; Közepes kör (7 állomás) úthossz: 3 km, időtartam: 2 óra; Kis kör (5 állomás) úthossz: 2 km, időtartam: 1 óra. A tanösvény állomásokat fákra vagy kövekre festett denevér emblémák és számok jelzik. Az egyes állomáshelyekhez tartozó ismertetőket a túrázók az alábbi linkről letölthető vezetőfüzetből olvashatják el: https://ddnp.hu/fileman/Uploads/tanosveny/denever_to.pdf. Előzetes egyeztetéssel a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakembereitől szakvezetés is igényelhető.

Szöveg: DDNPI, fotók: Komlós Attila

Programajánló

November 3.: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

A résztvevők szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek kiállítás megtekintése is, melyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról. *Találkozási pont: Pintér-kert Arborétum, pénztár, időpont 10.00, a részvételi díj 1000 Ft/fő.*

November 4.: Terített asztal az iszapon – madarász séta a Csertői-tónál

Az őszi időszakban jellemző, hogy a halastavaknál elkezdődnek a lehalászási munkálatok. A tavakban nevelt halak befogásának könnyítésére a tómeder vizét lecsapolják, így szabaddá válik a tófenék, és az addig hullámzó vízzel borított terület egyszerre apró tócsákkal szabdaltszappadokká változik. Míg a tómederben visszamaradó, sekély vízben rekedt apró halak a gémféléknek, rétisasoknak nyújtanak zsákmányt, addig a szabad iszappadokon megjelennek a parti madarak. A túra célja ennek az alkalmi madárseregletnek a megfigyelése. *Helyszín: Csertői-halastó, halórház, időpont: 9.00 óra. A túra hossza 4 km, időtartama 3 óra. A részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

November 4.: Libales a Boki-Dunánál

A program a Duna-Dráva Nemzeti Park vadregényes holtágánál, a Boki-Dunánál kezdődik, ahol a nemzeti park igazgatóság szakembere tartalmas kiselőadáson mutatja be a Magyarországon fészkelő lúdfajokat. Mindemellett számos érdekességet hallhatunk a közelgő Márton naphoz kapcsolódó népi hagyományokról is. A találkozási helyszíntől távcsövekkel felszerelve rövid gyalogtúrára indulunk madárlesre. Ha szerencsénk lesz, akkor megfigyelhetjük a területen költő és átvonuló nyári ludak népes tömegét is. *Helyszín: Boki-Duna (GPS: N45.900000, E18.780000), időpont: 10.00. A program időtartama 2-3 óra, a túra hossza 2-3 km, a részvételi díj 1000 Ft/fő. A programon való részvételhez előzetes jelentkezés szükséges, tel.: 30/846-6020.*

November 7.: DDNP KLUB

2023 szeptemberében újraindult a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata, a DDNP Klub. Az ingyenes előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe. A novemberi előadás: Nagy Gábor: Változások a városi vadkárban Pécsen. *Helyszín: Tettye Oktatási Központ, Pécs, Tettye tér 8. Időpont: 17.00. Az előadás időtartama 1 óra. A programon való részvétel ingyenes.*

A november 8-ra meghirdetett Gyógyító növények (ősz) programunk technikai okok miatt elmarad.

November 10.: Fotós túra az Abaligeti-barlangban

A program során fotós szakvezető segítségével lesz lehetőség a cseppkövekben gazdag barlang képződményeinek fényképezésére. A programra előzetes bejelentkezés szükséges!
E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu. *Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang, 15.00 óra, a program időtartama: 2 óra, a részvételi díj: a barlangi belépő ára.*

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas